

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

СЕКЦІЯ 27. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Антіпова Жана Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович

АТЛЕТИЧНА ГІМНАСТИКА В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ647

Барсукова Тетяна Олександрівна, Ігнатенко Сюзанна Олександрівна

ФІЗИЧНІ ВПРАВИ, ЯК ЗАСІБ, ЩО СПРИЯЄ ПІДВИЩЕННЮ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ650

Гоголева Олена Миколаївна, Халайджі Світлана Владиславівна

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС, ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ654

Заверзаєв Валерій Володимирович, Дразіна Євдокія Володимирівна

ІГРОВІ ВИДИ СПОРТУ – ІНСТРУМЕНТ, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ659

Кальніченко Андрій Михайлович, Форостян Ольга Іванівна

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ663

СЕКЦІЯ 28. ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕК У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Іванійчук Таїсія Юріївна, Дем'яненко Ольга Михайлівна

БІБЛІОТЕЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ ОДЕСИ: ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТВОРІВ М. СИНЯВЕРА ТА О. СУРІЛОВА В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНИХ ПАРАЛЕЛЕЙ МІЖ ХХ СТОЛІТТЯМ І СЬОГОДЕННЯМ667

Солодка Альона Іванівна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СПАДЩИНИ В УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕКАХ671

Стефанчишена Тетяна Михайлівна, Новітська Ірина Вадимівна

ДОВІДКОВІ ЮРИДИЧНІ ВИДАННЯ: ЧАСОВІ ТА ПРОСТОРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ673

Опольська Тамара Іванівна, Дремлюга Ольга Олексіївна

НОВИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «БІБЛІОТЕКАР»: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ БІБЛІОТЕЧНІЙ ПРАКТИЦІ676

Петренко Олена Сергіївна, Ускова Наталя Костянтинівна, Фоміна Світлана Олегівна

БОГДАН МИХАЙЛОВИЧ КОМАРОВ – ВИДАТНИЙ ОРГАНІЗАТОР УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.679

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ683

СЕКЦІЯ 27.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Керівник секції: старший викладач кафедри фізичного виховання Барсукова
Тетяна Олександрівна*

*Секретар секції: старший викладач кафедри фізичного виховання Антіпова
Жана Ігорівна*

Антіпова Жана Ігорівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри фізичного виховання*

Кучеренко Геннадій Васильович

*«Південноукраїнський національний університет ім. К. Д. Ушинського»,
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методики
фізичної культури і спортивних дисциплін*

АТЛЕТИЧНА ГІМНАСТИКА В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У контексті інтеграції України до світової спільноти цивілізованих країн передбачено проведення реформ і в системі вищої освіти. Підвищено вимоги до молодих фахівців, які мають успішно опанувати не лише професійні навички, а й демонструвати мобільність та конкурентоспроможність у вирішенні складних завдань, працездатність та досить високий рівень фізичної підготовки.

Формування базової компетентності залишається фундаментом підготовки, проте актуальною залишається проблема функціонального здоров'я здобувачів вищої освіти, що визначає готовність до професійної діяльності. Тому, з метою підвищення рівня фізичної підготовки, мотивації до активного способу життя, реформування диктує необхідність використання інноваційних форм проведення занять у сфері фізичного виховання [1, с. 15].

Актуальна ситуація в Україні стосовно військового стану та наслідки пандемії вимагають впровадження нових підходів у навчанні курсу «Фізичне виховання». Це підкреслює важливість популяризації здорового та активного способу життя, який має стати звичайною практикою серед молоді і невід'ємною частиною життя кожного студента. Викладачі кафедри фізичного виховання Національного університету «Одеська юридична академія» активно займаються удосконаленням процесу навчання, шукаючи інноваційні та результативні методи корекції фізичного виховання, що відповідатимуть сучасним стандартам.

Однак, залишається гострою проблема формування культури фізичної активності та недостатня мотивація до особистісного фізичного розвитку серед студентів. Це свідчить про необхідність розробки сучасної програми з атлетичної гімнастики для студентів нашого університету, враховуючи наявні умови для навчальних занять.

На сьогоднішній день в системі фізичного виховання в ЗВО (закладах вищої освіти) “Атлетична гімнастика” є найпоширенішим варіантом оздоровчого фітнесу і має такі аспекти:

1 – Це комплекс гімнастичних вправ, спрямованих на розвиток силових якостей і вмінь їх застосовувати.

2 – Це традиційна форма гімнастики, яка орієнтована на оздоровлення та розвиток та поєднує силові тренування з багатосторонньою фізичною підготовкою, гармонійним розвитком і зміцненням загального здоров’я.

При цьому треба ефективно виконувати такі завдання:

- формувати як загальну, так і професійну культуру особистості молодого фахівця,
- сприяти підвищенню функціональних можливостей організму та покращенню загального стану здоров’я,
- стимулювати мотивацію до фізичної активності.

Методика проведення навчальних занять з атлетичної гімнастики для студентів ґрунтується на основних принципах фізичної культури, спрямованих на покращення здоров’я, які були розглянуті у дослідженнях В. Селуянова, А. Менхіна, П. Виноградова, І. Адамової, С. Краміної та Д. Чеботарьова. Основні роботи, що аналізують фізичний та функціональний стан, а також їх зміни в умовах фізкультурно-оздоровчих занять, представлені в дослідженнях Л. Андерсена та В. Махиви. Силові види спорту були детально вивчені у працях А. Медведєва, Л. Дворкіна, Г. Виноградова та Б. Шейха. Методичні питання викладання розглянуті в дослідженні С. Ю. Ніколаєва.

Силові види спорту на професійному рівні та масовий спорт в сучасному світі виступають як два досить автономних напрямки, які мають свої специфічні сфери знань, цілі, завдання, інструменти та методи. Формування інтересу до фізичної культури та спорту є складним процесом, що розпочинається з малих років, продовжується в підлітковому віці, визначається під час студентства і триває протягом всього життя, що веде до глибокого засвоєння знань у сферах санітарії та фізіології, а також до розвитку навичок для самостійних занять. При цьому принцип самостійності реалізується через активність, що розвивається незалежно, створюючи креативні умови для її втілення і дозволяючи визначати час і інтенсивність навантаження. Таким чином, для студентів особиста фізична активність стає однією з основних форм, що формує самостійність як рису характеру і веде до постійного самовдосконалення.

Викладачі кафедри фізичного виховання Національного університету “Одеська юридична академія” вважають атлетичну гімнастику одним із най-

більш дієвих методів фізичного розвитку. Особливу увагу вони приділяють оздоровчій та розвиваючій гімнастиці, яка поєднує силові тренування, гармонійний розвиток і зміцнення загального стану здоров'я студентів.

Програма з атлетичної гімнастики, що пропонується викладачами кафедри, має потенціал залучити більшу кількість учасників, зокрема тих, хто лише планує почати тренування. Це враховує особливості юридичної освіти, існування спортивних споруд та можливість адаптації індивідуальних вимог для кожного студента. Внаслідок цього атлетична гімнастика набуває все більшої популярності серед студентів нашого університету. Вправи з обтяженнями сприяють поліпшенню аеробних та анаеробних показників організму, розвитку сили та підвищенню фізичних якостей [3, с.60]. Практичні заняття, відповідно до програми, націлені на отримання теоретичних знань, вивчення основних вправ, ознайомлення з ключовими методами та формами проведення занять, а також специфікою виконання силових вправ.

Заняття атлетичною гімнастикою є надзвичайно важливими для студентів факультету Прокуратури та слідства (кю) за спеціальністю 262 "Правоохоронна діяльність". Відповідно до навчальної програми, високий рівень фізичної підготовки фахівців використовується як спосіб для ефективного затримання осіб, які становлять небезпеку для суспільства, що є критично важливим для успішної діяльності в даній сфері. Атлетичну гімнастику можна розглядати як шлях розвитку особистісних якостей, адже вона сприяє всебічному фізичному та інтелектуальному прогресу, допомагає виховувати цілеспрямованість і навички досягнення поставлених цілей, а також об'єднує культурні та комунікативні цінності, суттєво впливаючи на навчальний процес. Унікальна особливість атлетичної гімнастики полягає в акценті на індивідуальному підході до фізичних і культурних інструментів для соціалізації студентів, що сприяє чіткому визначенню цілей і формує стійку мотивацію до занять фізичною активністю.

Значення «Атлетичної гімнастики» як наукової дисципліни зростає в останній час через розвиток масового спорту та фізичної культури. Результати проведеного дослідження програми на експериментальній групі ФСМП та ФААД, а також опитування й обробка отриманих даних, засвідчили позитивний вплив атлетичної гімнастики на фізичну готовність здобувачів, їхнє загальне оздоровлення, а також формування мотиву до активного руху та успішну модернізацію навчального процесу.

Отже, можна стверджувати, що Атлетична гімнастика значно доповнила традиційні підходи до фізичного виховання, що сприяло зростанню інтересу до дисципліни "Фізичне виховання" та підвищенню рівня фізичної підготовки учнів. Це також активізувало їхню участь у фізкультурних заходах і змаганнях, що проводяться в рамках спартакіади НУ «ОЮА», а усвідомлена мотивація стала ще більш важливою [4, с. 515].

Список використаних джерел:

1. Антіпова Ж., Барсукова Т. Інноваційні аспекти організації фізичного виховання здобувачів вищої освіти. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. С. 15-22. URL: <http://www.vegsgoldenretrievers.com/index.php/pedagogy/article/view/53>
2. Антіпова Ж. Атлетична гімнастика в системі фізичного виховання як ефективний засіб оздоровлення здобувачів закладів вищої освіти. *Modeni aspekty vedy* («Сучасні аспекти науки»). URL: <https://doi.org/10.52058/34-2023>
3. Крилов А., Крюкаєв М. Вплив занять атлетичною гімнастикою на розвиток фізичних якостей в умовах технічних ВНЗ України. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2016. Вип. 11(81). С.60-63. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/20893>
4. Шарко С., Барсукова Т. (2024). Атлетична гімнастика – ефективний засіб підвищення активності здобувачів на навчальних заняттях з фізичного виховання. URL: <https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/article/view/1251>

Ключові слова: вища освіта, фізичне здоров'я, військовий стан, популяризація здоров'я, нові підходи, мобільність.

Keywords: higher education, physical health, military status, health promotion, new approaches, mobility.

Барсукова Тетяна Олександрівна

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри фізичного виховання

Ігнатенко Сюзанна Олександрівна

«Південноукраїнський національний університет ім. К. Д. Ушинського»,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики фізичної
культури і спортивних дисциплін

ФІЗИЧНІ ВПРАВИ, ЯК ЗАСІБ, ЩО СПРИЯЄ ПІДВИЩЕННЮ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Сучасні реалії суспільного розвитку ставлять перед вищою освітою актуальні вимоги – готувати спеціаліста, який відповідає викликам часу. Специфіка нової соціально-економічної ситуації та прискорення науково-технічного прогресу вказують на те, що молоді фахівці повинні бути більш професійна гнучкими, ніж раніше, що потребує значно вищого рівня інтелектуальної активності та фізичного здоров'я.

Навчання у вищих навчальних закладах спрямоване, перш за все, на значний вплив на загальний і інтелектуальний розвиток студентів, а також на підтримку